

Krvavé skutky nikdy nelze přelakovat na růžovo

V Dobroníně na jihlavsku mají zvláštnost: růžový kříž. Růžová se ke kříži jaksi nehodí. Je dílem dětinská, dílem frivolní. Kříž je vážná, ba osudová věc. Členové České strany národně sociální chtěli údajně tímto přebarvením křesťanského symbolu upozornit na skutečnost, že zločiny v době války páchali především Němci. A dobronínský kříž stojí na paměť Němců, údajně zmasakrovaných po válce.

Inspiraci národní socialisté našli zcela určitě u „růžového tanku“. Přebarvení sovětského obrněnce na růžovo dodnes vyvolává velké emoce. Prý je to znesvěcení památky padlých osvoboditelů. Upřímně řečeno, také jsem s tím měl kdysi problém. Jenomže pak jsem se dozvěděl, že ten tank nebyl „ten tank“, že ocelové monstrum desetiletí zdobící Smíchov nemělo s gardovým poručíkem Ivanem Grigorijevičem Gončarenkem, který v Praze padl, nic společného. Tak to tenkrát se vším z Východu chodilo: říjnová revoluce se slavila v listopadu, Uljanov byl Lenin a Stalin Džugašvili. Navíc sovětský tank ztratil nejméně po 21. srpnu 1968 (pro znalé už mnohem dříve) tvář. Kdyby Gončarenkovi postavili na náměstí Kinských kříž, nikdo by na něj nesáhl.

Nedotknutelný symbol

A to je základ příběhu. Kříž je symbol pro slušného člověka naší civilizace nedotknutelný. Symbolizuje poslední okamžiky člověka. A pro mnohé stále ještě je předstupněm lidského vykoupení, což tank není. Tudiž tato paralela nesedí. Právě tak jako zdůvodnění křížů, které byly jako součást akce „růžový kříž“ umístěny na louce Budínka: prý na paměť českých povstalců z nedalekého Velkého Meziříčí popravených Němci 6. května 1945. Neladí to proto, že velkomeziříčtí mrtví svůj pomník už mají.

Vůbec české „vyrovnávání se s minulostí“ začíná nabývat rysů švejkovského komicko-tragického dra-

Neúcta Hanění symbolů se dostává do spirály a svědčí o tom, jak málo se česká společnost umí vyrovnat s tíží minulosti. Foto: ČTK; koláž: MF DNES

matu. Na jedné straně flagelanti, měřící minulost současnými očima, na straně druhé „autentičtí národovci“, kteří si pletou vlastenectví s obelháváním sebe sama – a víru v ně vyžadují i od druhých.

Český gestapismus

Jsem dalek toho, zapomenout na všechno, co se zde odehrávalo během německé okupace. Právě tak

vnímám frustraci podrobených (v řadě případů až přespříliš ochotně) Čechů a Moravanů, kteří si ji vyšli vybit na bezbranných. Jen mi vadí, že tehdy hlas: „Nejsme jako oni!“ byl příliš slabý a ojedinelý. V mnoha případech se „takyvlastenci“ chovali stejně, ba hůř než „oni“. Však také těch pár, kdož v sobě našli morální sílu to odsoudit, používalo už tehdy slovo „gestapismus“. Ten termín uvedl v život vynikající novinář

Michal Mareš; kritizoval všechna svinstva, jichž se dopouštěli mnozí naši „hrdinové“ po válce, už v době míru (!) na Němcích. V řadě případů jenom proto, že byli Němci.

Tigris proti lhotejnosti

Nejen Mareš, ale například i Pavel Tigris dokazují, že současná argumentace „jinou dobou“ není tak docela přesná. Už tenkrát se odpudivé excesy soudným lidem zajídaley. O Vánocích 1947 Tigris píše: „Zlhostejněli jsme trestuhodnou měrou i k bezprávím a surovostem, kterým vrchnost a ouřady daly pečeť souhlasu, ale které proto nepřestávají být bezprávím a surovostí. (...) Máme u nás na sto tisíc českých dětí ze smíšených manželství; za nic nemohou, ničím se neprovinily. Maličkých, které náš Pán nechal přijít k sobě. Tyto děti žijí ve strašlivých poměrech, ale komu na tom záleží?“

Nenechme se ukolébat přesvědčením, že to, co se u nás odehrávalo po konci války, byl jen spravedlivý trest po zločinu. Často to byla hodnost lůzy, nemravné vyčišťování poskvrněného svědomí, co bylo iniciátorem vražd. Odpusťte to slovo, jiné neexistuje. Msta či odplata, to by byly příliš hladké eufemismy.

Také mě vůbec v této souvislosti nezajímá, zda pachatelé dobronínského poválečného zločinu byli Češi, nebo němečtí (či rakouští) komunisté. Dokonce je mi jedno, jestli oběti byly členy NSDAP. (Však vzpomeňte si mnozí, jak jste proti svému hlasu svědomí vstupovali do KSČ!) Podstatné je, že se tam našly pozůstatky mrtvých lidí. Na takových místech stávají kříže. Hanobit kříž se nesluší. Ona ta růžová barva krvavou nikdy nepřekryje...

Vladimír Kučera
spolupracovník
redakce